

Mutlu bir yıldönümü

Montrö mukavelesinin imzasından sonra

Ordumuz boğazlar bölgesini bir yıl önce işgal etmişti

11 nisan 1936 tarihinde Başbakanlık neşrettiği bir tebliğde "arsı-ulusal vaziyette husule gelen hukukî, siyasi ve askerî esaslı değişmeler karşısında Boğazlar mukavelesinin bugünkü halinin, Türkiye'nin emniyet ve müdafaası için değişmesi gerektiğini nazarı dikkate alan cumhuriyet hükümetinin, bu mukaveleyi imzalamış olan devletlerle müzakereye karar verdiğini ve bunlara bir nota ile müracaat ettiğini," bildiriyordu.

Filhakika siyasi vaziyet gayet karışıktı ve türk hükümeti bu hal karşısında, memleketin emniyeti ve müdafaası bakımından başka türlü hareket edemezdi. Bu mühim tebliğin ilk akisleri uyanmakta gecikmedi. Bir ay ve birkaç gün önce, yani 7 martta Ren havzası işgal edilmişti ve Avrupa devletleri bu emrivaki hareketinin tesiri altında bulunuyorlardı. Onun için, Türkiye'nin kendisini çok yakından alâkalandırma böyle hayatı bir meseleyi müzakere yoluyla ve sulhu vasıtalarıyla halletmek istemesi her tarafa takdirle karşılandı.

Türk notası

Notamız, Boğazlar mukavelesini imzalamış olan Büyük Britanya, Fransa, İtalya, Japonya, Bulgaristan, Sovyetler Birliği, Romanya ve Yugoslavya hükümetlerine gönderilmiş, ayrıca bir sureti Milletler Cemiyetine bildirilmişti. Nota alâkalı devletlerin eline geçtikten sonra 13 nisan tarihinde neşrolundu. Bunda ezcümle şöyle denilmektedir:

"... Türk hükümeti, son 10 yıl içinde tahaddüs eden pek çok ahval ve şeraitte bütün devletler tarafından takdir edilen bir uzlaşma, teahhüdlerine sadakat ve sulh eserine samimi bağlılık zihniyeti göstermiştir.

Türkiye, başkalarına daima temin ettiği emniyeti, bizzat kendisi için de istemek hakkını hazdır...

Dünya gazetelerindeki akisler

12 nisandan itibaren bütün Avrupa gazeteleri notamız etrafında gayet müsaide nesriyatta bulunuyorlar ve aynı gün Dış İşler Bakanımız doktor Tevfik Rüştü Aras, C.H.P. Kamutay grubunda, notamızın uyandırdığı akisler etrafında izahat veriyordu. Nota, türk sulhseverliğinin bütün dünyaya tasdikine bir vesile olmuştu.

17 nisan tarihinde, ilk olarak Sovyetler Birliği ve İngiltere, türk talebine müsbet cevap verdiler. Fakat bu arada bazı bedhah şayialar da dolaşmıştı: Bazı yabancı kaynaklar 18 nisan'da Türkiye'nin boğazları askerî işgal altına aldığı rivayetini dolaştırmışlardı. Fakat bunun asılsız olduğu çok geçmeden meydana çıktı.

16 mayısta balkan antantı devletleriyle birlikte Sovyetler Birliği, İngiltere, Japonya, Bulgaristan notamıza müsbet cevap vermiş bulunuyorlar ve boğazların tabii olacağı yeni rejimi konuşacak bir konferansın 22 haziranda Montröde toplanması kararlaştırılıyor.

Konferans açılıyor

Dış İşler Bakanımız 15 haziranda İstanbul'dan Avrupaya hareket etti ve konferans tesbit edilen tarih olan 22 haziranda Montrö'de İsviçre hükümeti dış işler dairesi şefi B. Motta tarafından açıldı ve başkanlığa B. Brus seçildi. Konferans Boğazlar rejimi hakkında verdiğimiz projeyi çok müsaide bir hava içinde konuşmağa başladı. 25 haziranda, projemiz üzerindeki ilk konuşmalar sona eriyor ve kurulan teknik komite de (Sonu 4. üncü sayfada)

Portland'da bir hâdise

Bir ingiliz muhribi bir alman denizaltı gemisini sudan çıkmağa mecbur etmiş

Londra, 21 (A.A.) — 19 Temmuz'da Portland Bill'de bir hâdise olmuştur. Portland deniz makamları hâdise hakkında büyük bir ketumiyet muhafaza ediyorlar.

Verilen malûmata göre, denizaltı gemileriyle mücadelede memur filoya mensup bulunan Volfhound destroyeri açıkta manevra yapıyor ve bu manevraya torpil toplayıcı gemileri de iştirak ediyordu. Bu sırada, denizaltı tarasut edenler yabancı bir denizaltı gemisi gördüler ve gemiyi suyun yüzüne çıkmağa davet ettiler. Fakat denizaltı gemisinin subayları bu emre ancak civa-

(Sonu 4. üncü sayfada)

Erzurum - Karabıyık hattı açıldı

Erzurum ile Karabıyık arasındaki 46 kilometrelik hat; Sivas - Erzurum hattı inşaat malzemesinin nakli ve Erzurum banliyösü olarak Karabıyığa bağlanması için ıslah edilerek işletilmeye açılmıştır. İlk katar, demiryol inşaat malzemesiyle yolcu vagonlarından mürekkep olarak Karabıyık istasyonuna törenle girmiştir.

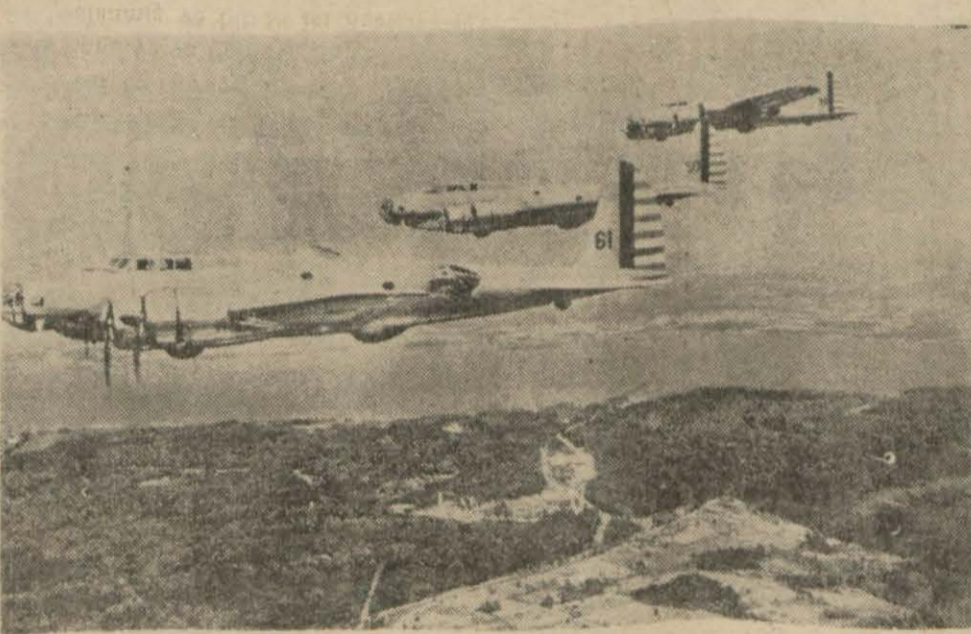
Törende Erzurum ilbayı, kolordu kumandanı ve vilâyet memurlarıyla kalabalık bir halk kütlesi bulunmuştur. Bu yol üzerinde otobüs servislerinden sonra trenin de açılması, büyük bir sevinç uyandırmıştır.

LONDRA'DA YAPILAN DENİZ ANLAŞMASINDAN SONRA

Balkan antantı devletleriyle de görüşme yapılıyor

Londra, 21 (A.A.) — Royter Ajansı bildiriyor: Dün, Londra deniz anlaşmasının kanun projesini, ikinci okunma için, Avam Kamarasına takdim eden amirallik dairesi parlamento müteşarı B. Şekspir demiştir ki:

"— Bu mesele hakkında şimdiye kadar Türkiye, Norveç, İsveç, Danimarka, Finlandiya ve Polonya ile görüşmelere başlanmış ve bütün bu devletler, teferrüata aid bazı ikinci derecede değişikliklerle, Londra deniz anlaşmasının umumî prensiplerini kabul etmişlerdir. Aynı zamanda Yunanistan ve Yugoslavya ile de görüşmelere girişilmiştir. Bu suretle bu küçük ve mütevazı Londra deniz anlaşması, pekâlâ umumî bir andlaşmaya başlangıç olacaktır.

"Uçan kaleler," son sistem bombardıman tayyarelerinden bir kaç

Fransa'nın hava filosu kuvvetleniyor

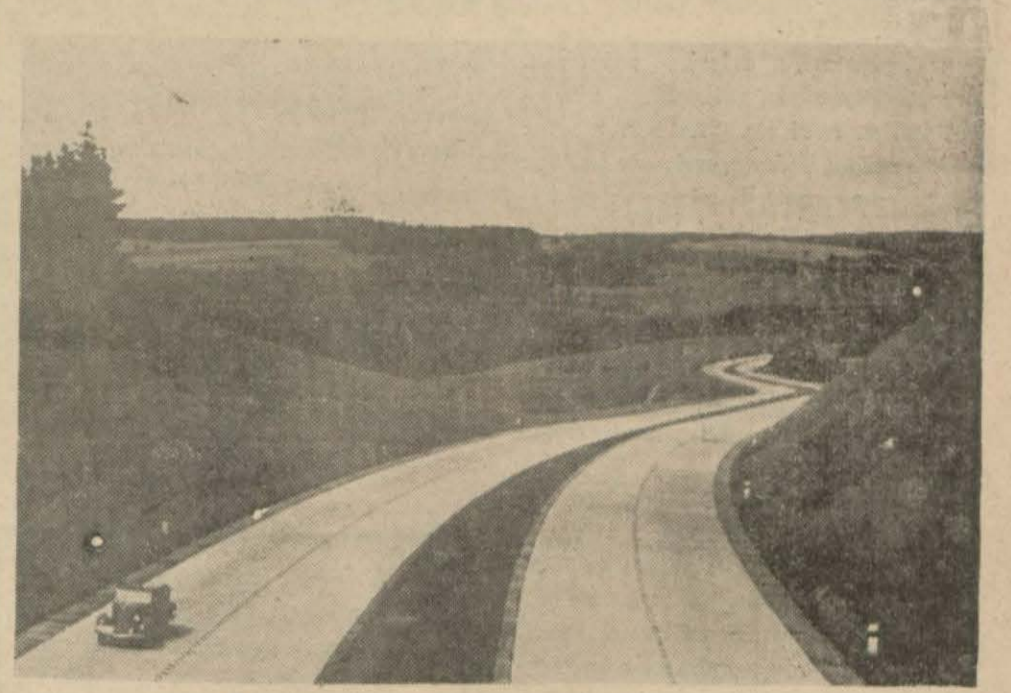
Askerî cihazların modernleştirilmesi için gelecek yıl 11 milyar harcanacak

Nant, 21 (A.A.) — Garb milli tayyare inşaat ssoyetesinin Bujone fabrikasının açılışı dolayısıyla verilen bir ziyafette harb bakanı B. Piyer Kot ezcümle demiştir ki:

"— Fabrikaların devletleştirilmesi sayesinde makineler yenileştirilmiş ve yeni çalışma usulleri konulmuştur. Bir sene içinde orduda hizmet halinde bulunan modern tayyarelerin sayısı yüzde 80 nisbetinde fazlalaştırılmış ve endüstrinin potansiyeli iki misline çıkarılmıştır.

(Sonu 4. üncü sayfada)

Yarın
12
sayfa

Bu güzel yollar, tarih ve güzellik yurdu olan memleketimize her yerden çok yaraşacaktır.

Turistik yollar, modern tesisler yapacağız

Bu işlerin hangi gelirlerle yapılacağı tesbit edildi

İzmir'den sonra Bursa'nın da turistik yollarının inşası hakkında tedbirler almak üzere tetkiklere başlanmıştır. Bu tedbirler sıra ile turizm bakımından değeri olan ve turist toplayabilecek kıymette bütün vilâyetlerimize teşmil edilecektir. Fevkalâde kaynaklardan sağlanacak gelirlerle bu gibi şehirlerimizin turistik yolları yapılacak kaplıcalarda, plajlarda, atrihi eserlerin fazlaca bulunduğu yerlerde, güzel tabiat köşelerinde asrî tesisler kurulacaktır.

Bunun için İç Bakanlıkta İzmir turistik yolları projesini hazırlamış olan komisyon, alâkalı vilâyetlerin delegelerinin iştirakiyle yeniden toplantılarına başlayacaktır. Komisyon memleketimizde turizmin gelişmesi için alınması gereken tedbirleri bir küll halinde mütalea ve yurdun türlü yerlerinde hissolan bu müşterek ihtiyacın umumî ve şümlülü bir çerçevede içinde gerçekleşmesini kararlaştırmış bulunmaktadır. (Sonu 4. üncü sayfada)

B. Celâl Bayarın Tetkikleri

İstanbul, 21 (Telefona) — Ekonomi Bakanı B. Celâl Bayar bugün benzin işini tetki ketti. Yeni ithalât rejiminin tatbikine aid noktalar üzerinde izahat aldı. Bakan temmuzun 27 sine kadar şehrimizde kalarak yerli mallar sergisinin açılışında bulunduktan sonra Ankaraya gidecektir.

Nefis, ucuz sebze ve meyva yiyebilmemiz için Ankara ticaret odasının güzel bir teşebbüsü

Ankara ticaret odası, ankaralılara yurdun her tarafında yetişen her çeşid meyvaların en nefisini, mümkün olduğu kadar ucuz fiatla yedirmek için çok enteresan ve diğer bütün ticaret odalarına örnek olmasını dilediğimiz bir işe teşebbüs etmiştir.

Ticaret odamız millî mahsulatların iç piyasalarda sürümünü temin etmek için yaptığı tavsiyeleri tatbik mevkiine koyarak (Türk malı) servisi adıyla bir teşkilât vücuda getirmiştir.

Bu servis şimdilik:

Fıstık, fındık, badem, kuru kayısı, kuru üzüm, kuru incir gibi kuru meyvalar;

Elma, armut, portakal, mandalina, limon, nar, ayva, hurma gibi ambalaj yapılmış müsaide maddeler asgarî 25 kiloluk muntazam ambalajlı yaş üzüm, pastırma, ve sair mamulât; gibi maddeleri istihsal mntakalarından; oralardaki piyasa satışlarına göre odaya müraaat edip sipariş veren vatandaşlara tedarik edecektir.

Ticaret odamız bu servisin iyi bir

(Sonu 4. üncü sayfada)

